

REMISSVAR

2026-01-22

Dnr: BO 2025-0391

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av promemoria med kompletterande förslag till SOU 2025:95 – Ett skärpt försörjningskrav vid anhöriginvandring
(dnr Ju2025/02715)

Barnombudsmannen har till uppdrag att företräda barns och ungas rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter.

I promemorians konsekvenskapitel lyfts positiva och negativa konsekvenser för barn fram. Barnombudsmannen kan instämma i att de redovisade följderna är relevanta – å ena sidan att ett skärpt försörjningskrav kan motverka ekonomisk utsatthet för barn och de risker som det medför, å andra sidan att ett sådant krav kan riskera att en familjeåterförening omöjliggörs och att fler familjer splittras. Barnombudsmannen konstaterar dock att det saknas gedigna analyser utifrån barns rättigheter som beaktats vid själva beslutsprocessen, dvs. vid framtagandet av förslaget. Utifrån det underlag som presenteras går det inte att bedöma förslagets förenlighet med rättigheterna i barnkonventionen. Mot denna bakgrund avstyrker Barnombudsmannen förslaget när det gäller beslut som rör barn.

Barnombudsmannen framför även följande.

Barnombudsmannen konstaterar att förslaget i promemorian innebär att barns möjlighet till familjeåterförening försämras ytterligare jämfört med förslagen i betänkandet Skärpta villkor vid anhöriginvandring (SOU 2025:95).

Barnombudsmannen har i remissvar framfört synpunkter på förslagen i betänkandet, och hänvisar till detta tidigare remissvar, framför allt till de övergripande resonemangen (s. 1-3). Barnombudsmannen underströk där bland annat att en djupgående analys av konsekvenserna för barn och deras rättigheter behövs för att kunna bedöma förslagets förenlighet med barnkonventionen.¹

Som ovan konstaterats lyfts visserligen för- och nackdelar för barn i promemorians konsekvenskapitel, och det finns en redogörelse för rättigheter i konventionen som kan aktualiseras. Men gedigna analyser utifrån barns rättigheter kopplat till förslaget saknas. I stället läggs – som det får förstås – prövningen av barns rättigheter på rättstillämparen (genom hänvisning till den möjlighet till undantag vid särskilda skäl som redan finns och som ger möjlighet att undvika orimliga konsekvenser i enskilda fall, se s.18). I propositionen inför det att barnkonventionen blev lag understryka att principen om barnets bästa (artikel 3) innebär att när ett barn eller en grupp barn kommer påverkas av ett beslut,

¹ Dnr BO 2025-0297, den 16 december 2025.

måste beslutsprocessen innehålla en utvärdering av eventuella positiva eller negativa konsekvenser för barnet/barnen. Det måste också motiveras på vilket sätt hänsyn har tagits till barnets bästa.² Om inte den valda lösningen överensstämmer med vad som är barnets bästa, behöver även behovet av kompensatoriska åtgärder analyseras. En sådan utvärdering kopplad till beslutsprocessen saknas i såväl betänkandet som i denna promemoria.

En analys kopplad till förslagen i såväl betänkandet som den kompletterande promemorian behöver genomföras i den fortsatta beredningen, för att säkerställa att barn får sina rättigheter tillgodosedda. Resultaten av analysen behöver beaktas i arbetet och där det finns skäl för det även påverka bedömningar och förslag.

Det anges i promemorian att de personer som framför allt kommer att beröras av förslagen är personer i Sverige med uppehållstillstånd p.g.a. skyddsbehov men även de som har permanent uppehållstillstånd på annan grund, liksom anhöriga till dessa. Det är inte tydligt för Barnombudsmannen om det finns andra grupper som inte berörs alls eller som berörs i mindre utsträckning, och i så fall vilka. Barnombudsmannen erinrar om artikel 2 i barnkonventionen, som slår fast att rättigheterna i barnkonventionen ska tillförsäkras barn utan åtskillnad, oavsett barnets eller dess förälders "ställning i övrigt". Denna rättighet är viktig att beakta i en kommande analys.

Beslut har fattats av barnombudsmannen Juno Blom. Föredragande i ärendet har varit juristen Karin Juhlén. I den slutliga handläggningen av ärendet har även biträdande avdelningschefen och chefsjuristen Tove Björnheden deltagit.

Juno Blom
barnombudsman

Kopia till

Ju.L7@regeringskansliet.se

² Proposition 2017/18:186, Inkorporering av FN:s konvention om barnets rättigheter, s. 96.